

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina :

O kakovosti modre galice. — Cena modre galice l. 1926. — Proč z njivskim plevelom! — Krompir „Alma“. — Klet spomladi. — Trtne sorte za dolenska in brežiška rdeča vina. — Rjavenje vina. — Ali naj sadimo navadni mesecen v nižinskih gozdih? — Kako gospodariš? — Jajca za valjenje. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

O kakovosti modre galice.

Ing. J. Turk.

Modra ali bakrena galica ($\text{CuSO}_4 + 5\text{H}_2\text{O}$) je poleg žvepla izmed vseh kemijskih snovi neizpodbitno eden najučinkovitejših in obenem najprikladnejših pripomočkov za zatiranje rastlinskih glivičnih bolezni. Zato vsebujejo sredstva za uspešno zatiranje rastlinskih glivičnih škodljivcev v pretežni večini modro galico za podlago. Poslužujejo se modre galice še prav posebno za zatiranje strupene rose (peronospore) na vinski trti in hmelju ter za zatiranje krompirjeve plesni (phytophthora infestans). Za te namene služi modra galica v mešanici z drugimi snovmi in še zlasti v mešanici z apnom, da se odstranijo ali vsaj zmanjšajo njene napake.

Naravno je, da je modra galica tem boljša in da učinkuje tem uspešneje, čim čistejša je. Ker pa je modra galica razmeroma draga, jo brezvestni fabrikantje in trgovci potvarjajo s primesjo veliko cenejše zelene ali železne galice ($\text{FeSO}_4 + 7\text{H}_2\text{O}$). Na ta način je kupec ogoljufan ne samo zaradi cene, temveč je oškodovan tudi zato, ker učinkuje modra galica pri zatiranju rastlinskih glivičnih škodljivcev tem slabše, čim več vsebuje zelene galice. Zelena galica pa je nevarna še zlasti pri zatiranju strupene rose (peronospore), ker listje požge.

Zato ni vseeno, kakšno modro galico da kupujemo, temveč je potrebno, da se o njeni kakovosti prepričamo na podlagi kemijske analize. Sploh se ne smemo v današnjih časih in razmerah pri nakupu modre galice zanašati na proizvodnikovo ali dobaviteljevo ime, temveč samo na uspehe kemijske analize enega ali drugega državnih zavodov, ako nočemo biti ogoljufani. Na Ogrskem imajo še celo, in sicer

že od leta 1900. naredbo, ki zakonitim potom urejuje proizvodnjo modre galice in njen promet. Po tej naredbi je predpisano, da mora imeti modra galica po odbitku kristalne vode najmanj 98% čistega kristalnega bakrovega sulfata in sme biti v ostalih 2% največ toliko železovih spojin odnosno zelene galice, kolikor odgovarja 0.5% kovinskega železa. Podobne naredbe pogrešamo tudi pri nas in jo najbrž dobimo že v kratkem v obliki zakona.

Izvor modre galice ni merodajen za njeno kakovost. Zato je pri enaki čistoti enako dobra ter uporabljiva ameriška, angleška, nemška, češka (ustješka) in laška (Montecatini, Marengo) modra galica.

Cena modre galice l. 1926.

Kmetijska družba za Slovenijo sporoča svojim udom, da si je že zagotovila zadostno dobavo najboljšje **jamčeno 98/99% čiste modre galice** po razmeroma zelo ugodni ceni. Pri odvzemu celega vagona more namreč družba to galico oddati že po £ 21.4, za tono (1000 kg) neocarinjeno, vagon **Postojna**. Angleški funt se računa po vsakokratnem dnevnem tečaju (danes 276 Din). Uvozna carina, ki znaša sedaj 12 zlatih dinarjev za sto kg (1 Din 32 p na 1 kg), bo najbrže že po preteku sedanjih dvanajstih, t. j. s 1. aprilom ukinjena in zato letos sploh ne kaže se z galico predčasno zalagati. Na podlagi teh podatkov je lahko izračunati, da bo letos pri **vagonskem odjemu** stala modra galica okoli 6 Din kg neocarinjeno na državni meji, ako ostane tečaj za angleški denar neizpremenjen. Naša družba je galico kupila na odpoklic do 15. aprila, ker bo dotlej zadeva glede uvozne carine vsekakor že pojasnjena.

Da pa dobi družba pregled glede potrebne množine in da si prihrani nepotrebne stroške za čarinsko manipulacijo, prevoz itd., zato prosi vse podružnice in druge korporacije, da naročitve za svoj okoliš že sedaj, vsekakor pa **do 15. marca 1926.** prijavijo; na poznejše prijave se morda ne bo mogoče ozirati.

Plačilo za galico sledi lahko pozneje, po dobavi, ako se družbi obenem z naročilom predloži izjavo posojilnice ali kakega drugega denarnega zavoda (ali Zveze), da jamči za plačilo. V tem oziru hoče vsaki upravičeni želji po možnosti ustreči.

Cena galici za **nadrobno* oddajo** bo vsekakor dosti višja, ker znašajo bančni, režijski in drugi stroški velik odstotek kupnine. Gibala se bo med Din 6.50 do Din 6.75 brez carine, oziroma med Din 7.80 do Din 8, ako ostane dosedanja carina v veljavi. Tovornina do naročnikove postaje gre na račun premijnika.

Proč z njivskim plevelom!

Plevel je ropar, on ropa kulturnim rastlinam hrano, prostor, zrak, toploto, svetlobo in vlogo. Plevel zmanjšuje naše pridelke in uničuje narodno premoženje.

Ako opazujemo njive po naprednih deželah n. pr. v Nemčiji in na Češkem, opazimo nehote, da so v primeri z našimi prav malo plevelne in da so tamkajšnji pridelki mnogo boljši in obilnejši. V čem je iskati to razliko, ali v podnebju, ali v zemlji ali v obdelovanju? Po temeljitem proučevanju tamošnjega obdelovanja najdemo, da je iskati vzroka samo v načinu dela. V naslednjem hočem pojasniti, zakaj so naše njive tako plevelne, zakaj pridelki tako nizki in kako je temu od pomoči.

1. Nepravilno obdelovanje.

Vobče orjemo le z navadnimi plugi in še prav pogosto na ozke kraje (ogone). Brazda je navadno plitva in največkrat ni razlike med jesensko in pomladno brazdo. Tako se obrača vedno enainista plast zemlje. S tem plevelna semena z jesensko prašno brazdo samo pokrijemo, da so obvarovana pred zimskim mrazom. Spomladi jih pa zopet spravljamo na površje, da nemoteno izkale in rasto. S plitvo brazdo korenine večletnega plevela samo razprežemo in razdelimo, da dobe spomladi novih moči za svoje razmnoževanje. Pri oranju na kraje pa zagrnemo pri vsakem kraju za poldrugo brazdo celine, kjer se plevel pozimi prav dobro počuti. Način takega obdelovanja je pogrešen, ker s takim obdelovanjem bolj pospešujemo kakor pa zatiranje plevel.

V naprednih deželah obdelujejo zemljo na sledeči način. Jesenska prašna brazda je čim globokejša. Na ta način pride plevel globoko v zemljo; lemež seže pod korenine navadnega plevela; brazda se pri obračanju drobi in lomí, da je zemlja s koreninami plevela vred kar najbolj izpostavljena mrazu; s tem izgubijo plevelne korenine na življenjski moči. Globoka brazda napravi zemljo tudi rodovitnejšo. **Globoki jesenski brazdi sledi spomladi plitvejša brazda, s katero spravijo v zemljo tudi gnoj; ako pa ne gnojijo, zdrobijo brazde samo s kultivatorjem (razruševalcem). Na ta način ostane plevelno seme globoko in ne mora izkaliti; plevelna ruša segniše spodaj in gnoji.** Dolgotrajne plevelne korenine (n. pr. perenka) spravijo s težkimi železnimi branami na površje ter jih speljejo na kompost.

Taka izprememba obdelovanja je mogoča s pomočjo železnih in dobrih obračalnih plugov, katere dobimo tudi pri Kmetijski družbi.

2. Nepravilno kolobarjenje.

Veliko premalo pažnje se posveča pri nas razporeditvi kmetijskih rastlin ali kolobarjenju. Pogosto sledi žitu zopet žito in okopavini zopet okopavina. S tako razvrstitvijo izkoriščamo zemljo neenakomerno, s tem pa pospešujemo razvoj in razmnoževanje raznega plevela in raznih rastlinskih bolezni n. pr. prašnate sneti, bolezní krompirja itd., vsled česar tripi vsa vrednost in množina pridelka.

Kolobarjenje njivskih rastlin moramo tako urediti, da sledi žitu okopavina ali krmska rastlina in obratno. S pravilnim kolobarjenjem vzdržujemo boljšo rodovitnost zemlje in jo najbolj enakomerno izrabljamo, zvišamo pridelke, zatiramo plevel in glivične bolezni.

3. Zamujena plevel.

Veliko vrst drobnega plevela nastavlja že seme, čim se dobro razcvete; ako zamudimo pravi trenutek za plevel, je seme že raztrošeno. Naša naloga je, da rastline čimprej rešimo roparskega plevela, ki zadržuje rastline v razvoju; s pravočasno pletvijo preprečimo tudi razploditev plevelnega semena. Ne odlašajmo torej s pletvijo. Pazimo budno na **pravočasno plevel in njive bodo od leta do leta bolj čiste.**

(Dalje sledi.)

Krompir „Alma“.

Kakor smo poročali v prvi številki letošnjega „Kmetovalca“, je družba naročila nekaj novega semenskega krompirja s Tirolskega, ki je znan pod imenom „Alma“. Danes prinašamo podobo te krompirjeve sorte, ki spominja po svoji obliki močno na oneidovca. Oblike je pa bolj valjasto široke in plo-

Pod. 10. Krompir „Alma“. Slika je posneta po naravi.

ščate. Koža je bela, meso belo, očesa na koži plitva. Očesne jamice pa niso tako rdečkaste kakor pri oneidovcu. Okusa je prav dobrega. Največ vredno je pa to, da je ta sorta zelo utrjena in rodovitna. Odporna je proti krompirjevim boleznim in ostane zelena do zadnjega. Gomolja je tudi prav debelega.

Klet spomladi.

Inž. Sadar, Maribor.

Tudi korénska klet zahteva pozornosti, posebno spomladi. Gospodinja pozor, kajti krompir in presnina, kar je še imate, vam sedaj prav rada gnije in pokvara se nagloma širi, ako takoj ne odstranite okuženih komadov! Če opazite gnile gomolje, preberite takoj cel kup, zelenjad z rumenimi pegami hitro porabite, peso in repo bo tudi treba kmalu pokrmiti, kajti spomladi izgubi največ redilnih snovi in zelo hitro gnije!

Pesa in krompir v kupih živita in diha, pri tem pa razvijata toploto in izhlapevata vlago, to pa tem bolj, čim topleje postaja. Če te toplote in vlage ne odstranimo, se kupi preveč segrejejo ter prično prehitro odganjati ozir. gniti, kajti povzročitelji gnitja se razvijajo pri 8° C in najprej najpovolneje!

Da odstraniš toploto in vlago, **zrači klet** ob suhem vremenu in kadar ne zmrzuje. Oken, ki so obrnjena proti solcu, ne **odpiraj** in jih **zatemni**, najenostavneje, če namažeš šipe z apnovim beležem.

V mrzli zimi in slabi kleti krompir večkrat ozebe ali zmrzne. Seveda ne zmrzne cel kup, temveč le zgornje plasti kupa, ki pridejo v dotiko z mrzlim zrakom. Krompirjev gomolj je živ del rastline in se skuša varovati s toploto, ki jo sam razvija. Popolnoma **zmrznjeni** krompir je trd kakor kamen: kadar se otaja, se pa iz njega cedi voda, da ga moremo izžeti kot gobo. Otajan krompir se takoj kvari, dočim se neotajani dolgo drži. Izcejena voda iz otajenega krompirja namoči kup pod seboj in ga okuži. — Zmrzli krompir zategadelj skrbno in kmalu odberi! Pokrmi ga ali porabi v kuhinji, kajti če ga hitro skuhaš ni škodljiv!

Če je zmrznil krompir v zasipnici, moramo krompir takoj porabiti ali pa zasipnico toplejše ogrniti, da več ne zmrzuje. Čim pa postane nevarno, da bi se krompir otajal in gnil, odpri zasipnico ob lepem vremenu, odstrani ves zmrzli krompir in ga porabi, ostalega pa zopet zasuj! Nikdar ne vzemi tega krompirja za seme!

Od zmrznjenega krompirja pa razlikujmo **ozeblji** krompir. Ozebe krompir pri —1° do —2° C. Krompir tedaj ni trd, ozebljine se pa kot usnje mehke in koža se na ozebljenem mestu zelo rada lupi z mesom vred kakor pečeno jabolko.

Z zmrznjenjem in ozebljenjem pa ni prav nič v zvezi pojav, da postane krompir sladek. To se dogodi, če leži krompir dalje časa pri toploti od 0° do približno 2° C. Če toplota ni padla pod —2° C, torej če krompir ni zmrznil, odstranimo oslastni njegov okus, tako da ga postavimo nekaj dni pred kuho v toplejši prostor ali pa položimo olupljenega za 20—30 ur v mrzlo vodo, ki jo večkrat obnovimo. Sladek okus je nastal od sladkorja, ki se je vsled dihanja nakopičil v gomolju, ker se zaradi prenizke temperature ni mogel razpasti v vodo in ogljenčevo kislino. Sladek okus se izgubi samodsebe, kadar nastopi toplo vreme.

Sedaj je tudi čas, da prebereš in odbereš krompir za seme. Za seme izberi le popolnoma zdrave, srednje **kakor jajce** debele gomolje.

Ob toplih dnevih moraš **zračiti zasipnice**! V ta namen razkrij sleme, toda če ponoči še zmrzuje, ga

na večer zopet zakrij! Debelo zemeljsko odejo na podsigni prični polagoma odstranjevati, da se zasip preveč ne ogreje.

Trtne sorte za dolenjska in brežiška rdeča vina.

Z ozirom na vprašanje raznih vinogradnikov iz kriškega okraja, kakšne vrste trt in v kakšnem razmerju bi bilo saditi za pridelovanje enotnega izvrstnega rdečega vina (cvička), navajam, da bi bil za ves krški in brežiški vinorodni okraj najbolj prikladen mešani nasad, v katerem bi prevladala črna, že popolnoma vdomačena in zelo rodovitna **žametna črnina ali kavščina**. Kot priboljšek zaradi manjše kisline in boljše kakovosti, pa tudi zaradi barve bi bila modra frankinja dobra in v gotovih legah morda tudi tičenska ali drobna črnina. (Portugalka pa le tu pa tam zaradi prezgodnje zoritve in zaradi slabe odpornosti proti grozdni plesnobi ali oidiju.)

Za omiljenje črnine glede kisline in barve bi bila v vsakem oziru prav prikladna istotako že povsod udomačena **kraljevina**, in sicer rdeča kraljevina, ker ta boljše dozori, je bolj sladka in ni gnitju tako podvržena, kakor je navadna rdečebela kraljevina. In končno za posebno zabelo in aroma še **rdečebeli** in **rdeči veltlinec** in **traminec**.

Veltlinec napravlja srednje velike grozde in da, ker vedno pravočasno dozori, močno in fino vino. Traminec napravlja sicer majhne grozde, toda na dolgo rezan rodi stalno in veliko, je proti raznim boleznim jako odporen, dozori vedno popolnoma ter da najmočnejše in najfinejše belo vino. Če na tropu popolnoma pokipi, da vino rjave barve, ker grozdje je rjavo kot rulandeca ali rdečega španjola.

Za omiljenje kisline bi bila sposobna istotako kot kraljevina, tudi beli in rdeči španjol (bela in rdeča žlahtnina), toda kakor izkušnje v raznih goricah kažejo, sta obe vrsti v cvetju preveč občutljivi in je njihovo vino bolj prazno.

Razmerje bi bilo torej naslednje:

	v odstotkih	ali na vsakih 1000 trt
1. Žametna črnina	65%	650 trt
2. modra frankinja in druge enako črninske trte	10%	100 „
3. kraljevina in veltlinec	20%	200 „
4. traminec	5%	50 „
Skupaj 100%		1000 trt

Taka sestava je mišljena in mogoča le pri popolnoma novih nasadih. Zaradi pravilnega obrezovanja in pravilnega poletnega negovanja teh trt je neobhodno potrebno, da posamezne sorte vsako zase, t. j. čisto sadimo, da se pri sajenju ne pomešajo, torej ne kraljevino med žametno črnino, ali traminec med frankinjo itd. Taki čisti nasadi olajšajo mnogo tudi pravilno trgatve, ker, če kdo hoče, lahko potrga eno ali drugo sorto posebej in pusti zase pokipeti, namesto vse skupaj.

Prepričan sem, da bi taka sestava trt dala **vsako leto lepo rdeče vino (cviček) izredne kakovosti in tudi toliko, da bi se vinogradništvo vkljub sedanjim velikim stroškom izplačalo.**

Tak mešan nasad velja seveda za splošnost. Kdor pa ima obširnejše vinograde, prideluje lahko bela vina iz popolnoma belih trtnih vrst posebej in izbere v ta namen najprikladnejše navadne ali prav fine vrste, ki odgovarjajo razmeram kraja in lege.

Fr. Gombač.

Rjavenje vina.

Letošnja vina so po veliki večini silno podvržena **rjavenju**. Vsak vinogradnik si mora prizadevati, da spravi še tekom zime vino v red, drugače bo lahko imel ž njim v vročem poletnem času **silne nepravilnosti**. V slabih naših vinskih kletah je več kakor gotovo, da se bo letos v poletnem času mnogo vina pokvarilo, zato moramo hitro na delo, da si ohranimo ta dragoceni pridelek, ki pomeni za mnogo malih vinogradnikov celo eksistenco.

Še tekom meseca moramo na vsak način novo vino **pretočiti od drož**. Kdor tega ne stori, ta krade sam sebi denar iz žepa, kajti poleti bo gotovo ob vino, ako ga poprej ne proda.

Pa tudi če vino proda, ga ne sme dati prej iz rok, dokler ni stanovitno, ker ima lahko zopet s kupcem nepravilnosti, tožbe in stroške. Zato je nujno najprvo, da vino **preizkusimo, če je na zraku stanovitno**. Če natočimo vino v kozarce in ga pustimo v njem 2—3 dni stati, se bomo takoj o tem prepričali. V večini primerov vino letos barvo vzdigne (nategne), postane temnejše, temnorumeno, rjavo ali celo še **gosto**. Tako vino je bolno in ga ni dati prej iz rok, dokler ga ne ozdravimo.

Če postane vino v kozarcu le malo temneje kakor je bilo v sodu, zadostuje, da ga pretočimo v zažveplan sod. V čistem, pomitem sodu sežgemo na vsaka 2 hl vsebine en trak čistega azbestnega žvepla in takoj na to pretočimo v sod rjaveče vino. Pri pretakanju moramo paziti na to, da pride vino **čim manj mogoče** z zrakom v dotiko. Osem dni kasneje preskusimo vino v kozarcu še enkrat in če bi še nategnilo barvo, dodenemo na hl vina še 2 do 3 gr natrijevega bisulfitu in s tem vino ozdravimo.

Če pa vino pri prvi preskušnji v kozarcu močno porjavi in se celo **zgosti** (zgodlja), potem ne kaže vina pretakati od drož naprej, dokler ga ne ozdravimo.

V to svrhu mu dodenimo na hl (100 l) po 5 gr čistega in **svežega** natrijevega bisulfitu. Bisulfit raztopimo v kozarcu vode, vlijemo raztopnino v sod in jo z vinom dobro premešamo, čeprav ne prav notri v drože. Kakih 8—10 dni pustimo potem vino pri miru, da se vznemirjene drože zopet poležejo in ga na to pretočimo v prav malo zažveplan sod (na 6 hl en trak azbestnega žvepla). Nekaj dni pozneje preskusimo vino v kozarcu še enkrat in videli bomo, da je vino stanovitno, ako je bil le bisulfit dober. Bisulfit moramo hraniti v dobro zaprti steklenici, drugače se izveši.

Preden nastane hujša vročina, torej do meseca maja, pretočimo vino v drugič, pri tem je pa le malo zažveplano. Preko poletja moramo hraniti vino v hladnih kletah in v polnih sodih. Žveplano vino ne smemo točiti poprej, kakor šele po preteku kakih 14 dni. Med tem duh po žveplovi dvokisu iz njega izgine.

B. Skalicky, Grm.

Ali naj sadimo navadni mecesen v nižinskih gozdih?

Vse vrste mecesna, posebno tudi naš navadni mecesen (*Larix europaea*) imajo svojo pravo domovino v planinskih in gorskih krajih, pri nas od 600 m nadmorske višine navzgor. Mecesen ne potrebuje posebno rodovitne zemlje, pač pa svetlobe več kakor drugo igličasto drevje, tako da v senci drugega drevja ne uspeva. Najlepše izraste v mešanih gozdih s smreko, jelko, borom ali bukvom skupaj, kjer pa mora imeti prostor. Ker posebno v mladosti zelo hitro raste, se priporoča primešati ga na praznih prostorih v gozdnih zasadih iz prejšnjih let. Ker se globoko in dobro ukoreninči, je odporen zoper veter in štiti s tem tudi primešano smreko. Tudi mraz mu veliko ne škoduje. Bolj občutljiv pa je za močne in vlažne snežne viharje, ki ga lahko zlomijo, vsled česar bolj vzdrži v južnih kakor v severnih visokih legah. Bolj mu ugajajo tla, ki vsebujejo dovolj apnenca. Na pravem mestu zraste hitro v mogočno, visoko drevo. Njegov rdečkast les je prvovrsten. **Zato zasluži največjega razširjenja, toda le v svoji domovini v gorovju in planinah**, kajti le tam ohrani te izvrstne lastnosti. Ako se pa vzgaja v nižjih legah in ravninah, torej v krajih, kjer mu podnebje ne ugaja, raste v prvi mladosti sicer tudi hitro, kmalu pa odjenja in kesneje (med 20. in 30. letom) v rasti popolnoma zastane in pogosto povsem posahne. Tudi les nima tiste vrednosti in porabnosti kakor oni iz planine.

Zato je čisto napačno saditi mecesen v nižinah, kjer da drugo drevje boljše dohodke. Posebno naši mali posestniki se dajo prevariti, ko spoznajo njegov izvrstni les in vidijo, kako v mladosti hitro raste. Zato pa naj le upoštevajo zgornji opomin gozdarskega strokovnjaka.

Kakor nam poročajo, se državni gozdarski strokovnjaki v zadnjih letih veliko trudijo, da bi dobili nadomestek za mecesen tudi za nižinske kraje, kar bi bilo ogromnega pomena za male naše gozdne posestnike. Kakor vse kaže bosta ta nadomestek v polni meri dala **izvrstna ameriška duglazija** (jelka) in pa **gladki bor** (*P. strobus*), ki ju že vzgajajo v naših gozdnih drevesnicah in glede katerih imamo že zelo dobre izkušnje. Oba sta v nižinah doma in raste izredno hitro, les duglazije pa je enakovreden planinskemu mecesnu. Skušajo pa tudi dobiti seme na od tistih redkih mecesnov, ki so se dozdevno že aklimatizirali (navadili) na nižino, kjer dobro uspevajo. Tudi japonski mecesen, ki ga za poskušnjo vzgajajo, nekateri priporočajo. — V prihodnjih letih bo tudi za to preskrbljeno, sedaj pa ne kaže drugega kakor saditi našo dobro znanko smreko in na bolj slabih, suhih tleh navadni ali črni bor. Inž. R.

Kako gospodariš?

(Vprašanje, ki mora zanimati slednjega kmetovalca.)

Inž. C. Jeglič.

Kar znaš, to imaš.

Res je, da se kritičen položaj našega kmetijstva, katerega so v zadnjih časih izzvale nestalne in pri mnogih kmetijskih proizvodih razmeroma prenizke tržne cene, ne da rešiti samo z napori naprednejšega

gospodarstva, marveč mora tudi država paziti, da s svojimi uredbami ne zmanjšuje in ne uničuje kmetijskih pridelkov. Vendar pa še mnoge naše kmetije gospodarijo s prav revnimi dohodki in včasih celo z izgubo predvsem zato, ker dotičnim gospodarjem primanjkuje strokovne izobrazbe in naprednega duha. Težko je dandanes živeti kmetu, ki se ne zaveda, da mora biti desetkrat bolj briljanten in preudaren nego tvorniški delavec, ako hoče, da mu bo kmetija napravljala veselje.

Čevljar dela čevljev po kopitu.

Gospodar kmetije pa ne sme slepo delati in slepo posnemati. Kmetija je živo telo, in kdor je ne razume, jo ubija.

V vsakem kmetijskem gospodarstvu so drugačne razmere, kakere določajo njegovo intenzivnost in dobičkanost. **Intenzivno** gospodarstvo potrebuje večjo obratno glavnicu (več denarja in inventarja), dela z večjimi proizvodnimi stroški in tudi z večjimi dohodki, ki pa ne dajejo vselej največjega čistega dobička. V intenzivnem gospodarstvu se vsa za njive sposobna zemljišča preoravajo, krma se prideluje na njivah, uporabljajo se stroji, dokupujejo umetna gnojila, za živino močna krmila, opravljajo se vsa potrebna dela itd. Ako torej na določeno ploskev kmetijskega zemljišča oziroma na posamezne kmetijske panoge odpade mnogo dela in kapitala, tedaj je dotično gospodarstvo intenzivno, ako pa se uporablja razmeroma malo dela in malo obratnega kapitala, potem je dotična panoga ali pa ves kmetijski obrat ekstenziven. **Ekstenzivno** gospodarstvo se kolikormoč varuje večjih proizvodnih stroškov, prideluje na polju rajši žita nego stročnice in okopavine, ki potrebujejo več dela, živina se preživlja s pašo in doma pridelano krmo itd.

Na vsakem kmetijskem posestvu mora gospodar prilagoditi način gospodarjenja razmeram, v katerih živi; mali posestnik mora vobče bolj intenzivno gospodariti, da mu kmetija toliko nese, da more na njej izhajati in živeti. Čim manj je zemlje, tem bolj intenzivnega gospodarstva je treba, da nam več donasa.

Najboljše sredstvo, da se od blizu prepričaš, kakšne obresti ti vrača kapital, ki ga imaš vloženega v svojem posestvu, in kako se ti izplačujejo posamezne panoge poljedelstva in živinoreje, so **gospodarski preračuni**.

Mnogi kmetovalci se že vnaprej z vso silo branijo pred najenostavnejšim računanjem: „Kje pa imam čas? Če svojim otrokom še čevljev ne morem kupiti, potem že tako brez računov vem, da je kmet največji berač na svetu!“ Tak kmet, ki tako govori, je zares vsega pomilovanja vreden. Baš ta lahkomiselnost je pri mnogih kmetovalcih kriva, da ne izprevidijo in nočejo popraviti svojih grehov.

Nisi gospodar, če dolžiš celo kmetijo, da nič ne nese, ako moraš n. pr. z razmeroma lepimi dohodki živinoreje in mlekarstva leto za leto pokrivali izgube poljedelstva ali vinogradništva. In rakovo pot gre tvoje gospodarstvo, če denar, ki ga potrebuješ za popravo orodja ali pa za nabavo gnojil, uporabiš za življenjske potrebščine, za nepotrebne in dragocene zgradbe itd.

Zato pa svinčnik v roke!

Nobena glava ni tako briljantna, da bi si zapomnila vse posamezne stroške in dohodke, ki jih imaš tekom let, a jih je treba prej ali slej natančno preteliti. Poglej podjetnega malega trgovca, kako si „dela“ denar: vsako paro in dinar si zapiše v blagajniški dnevnik! Ali ni kapital, ki je vložen v tvojem posestvu, večji in dragocenejši? — (Dalje sledi.)

Jajca za valjenje.

seledečih kurjih pasem oddajajo, in sicer:

1. **rjave štajerske kokoši**: Franc Lilek v Št. Ilju v Slov. Goricah;

2. **plimetke**: Karl Pirnat, Dravljice št. 4, p. Št. Vid nad Ljubljano; Graščinsko oskrbnništvo Grmače, p. Šmartno pri Litiji; Karol Počivalnik, Ljubljana, Dolenjska cesta 35;

3. **laške jerebičarke**: Josip Žužek, Velike Lašče; Uprava veleposestva v Gor. Lendavi;

4. **orpingtonke**: Jos. Žužek, Vel. Lašče; Uprava veleposestva v Gor. Lendavi.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 8. Nekateri posestniki imajo pri tukajšnji graščini že nad sedemdeset let vknjižen užitek od pašnikov, ki so jih sami iztrebili od ničvrednega grmovja in trnja. Graščina jih pri tem ni ovirala in tudi vso to dobo ničesar jemala s teh zemljišč. Pač je pa od njih redno plačevala davek. Sedaj pa namerava posekati dva hrasta, ki stojita na tem svetu. **Kdo ima pravico sekati drevesa: ali vknjiženi upravičenci ali lastnik zemljišča?** (K. P. v S.)

Odgovor: Preden je mogoče podati pravnoveljavni odgovor na Vaše vprašanje, se je treba prepričati v zemljiški knjigi, kako je ta služnostna pravica vknjižena: ali imajo upravičenci na graščinskem svetu samo pravico do paše, ali pa tudi pravico do sekanja lesa, ali sploh do vseh užitkov tega zemljišča. V prvem primeru smejo upravičenci samo pasti svojo živino, čistiti pa pašnike, v kolikor jim je to potrebno za pravilno uporabo paše. Že odraslega drevja, četudi so ga sami pustili, da dorase, pa ne smejo sekati. Do tega ima pravico samo lastnik zemljišča. Če je pa v zemljiški knjigi vpisana služnostna pravica ne samo do paše, ampak tudi do sekanja lesa ali pa celo ves užitek s tega zemljišča, tedaj so posestniki upravičeni sekati les za domačo potrebo. Dvomimo pa, da bi tudi v tem primeru mogli zabraniti graščini, da bi ne smela posekati dveh hrastov za svoje potrebe. Po l. 1853. se namreč ne dajo tako lahko priposestvovati nove služnostne pravice, četudi so se morda nemoteno uživale več desetletij. Odločno Vas pa svarimo pred pravdo, ki bi znala izpasti neugodno za vse pašne upravičence. **L.**

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Učni tečaji za kmetovalce na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrše ob zadostnem številu udeležencev po naslednjih strokovnih skupinah: I. **Sadjarstvo**: 1. enodnevni tečaj za precepljanje sadnega drevja v ponedeljek, 1. marca t. l.; 2. enodnevni tečaj za sajenje in oskrbo sadnega drevja v torek, 2. marca t. l. in 3. enodnevni tečaj za precepljanje sadnega drevja (ponovno) v ponedeljek, 8. marca t. l. (vselej od 9. do 12. in od 2. do 4. ure). — II. **Vinarstvo**: 1. enodnevni tečaj o trsnih rezih; 2. enodnevni tečaj o cepljenju in trsničarstvu; 3. enodnevni tečaj o grozdnem sukaču in uporabi vprežnega orodja v vinogradih. — III. **Kletarstvo**: petdnevni tečaj o najvažnejših vprašanjih kletarstva. — IV. **Poljedelstvo**: 1.

enodnevni tečaj o obdelovanju zemlje, o gnojilih in gnojenju ter o semenarstvu; 2. enodnevni tečaj o pridelavi krme in krmiljenju in 3. enodnevni tečaj o rastlinskih škodljivcih in boleznih. Vsi tečaji so teoretični (predavanja) in praktični (razkazovanja z demonstracijami, skioptičnimi slikami in vajami). Zanimanci (brez razlike spola in starosti) naj svojo udeležbo nemudoma obvezno prijavijo z dopisnico direktoriji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru in naj točno navedejo od naštetih deset tečajev tiste, katere želijo obiskovati. Dnevi za sadjarske tečaje so zgoraj določeni, dnevi za vinarske, kletarske in poljedelske tečaje se pa vsakomu posebej pismeno sporoče na podlagi njihove prijave. Pouk je brezplačen, potrebnim se pa morda nudijo skromne podpore ali kake olajšave, če namreč le-te ministrstvo za kmetijstvo dovoli. Po potrebi in zanimanju se bodo prirejali nadaljnji učni tečaji.

Direktor Andrej Žmavc.

Pastirski tečaj na Jesenicah. Planinski odbor za srez Radovljica priredi v soboto, 6. marca t. l. na Jesenicah, v hotelu Paar (nasproti kolodvoru) enodnevni pastirski tečaj. Vsakemu pastirju iz političnega okraja Radovljica, ki se udeleži tečaja in se izkaže z izkaznico od županstva, izplača odbor dnevnic v znesku 40 Din in mu povrne železniške stroške. Po dovršenem tečaju bo razdeljeval odbor posebne nagrade zaslužnim pastirjem, katerih imena so bila razglašena lansko jesen v „Kmetovalcu“ in vseh ljubljanskih tednikih. Teh nagrad se razdeli za sodni okraj Radovljica 17, v skupnem znesku 1825 Din, za sodni okraj Kranjska gora pa štiri nagrade, v skupnem iznosu 950 Din. Pastirjem, ki dobe te posebne nagrade, se dnevnic in potni stroški ne izplačajo. Vsi prizadeti pastirji se opozarjajo, da se tečaja zagotovo udeležijo, ker so nagrade znatne (po 50 do 250 Din na osebo). Poudarja se, da se bo na tečaju podalo navzočim pastirjem poleg splošnega planšarskega pouka navodilo, kakšna dela naj opravlja priden pastir na planini, ako naj pride v poštev za posebne nagrade, ki jih bo podeljeval planinski odbor letos v jeseni onim pastirjem, ki se bodo s temi deli posebno odlikovali. **Program pastirskega tečaja:** Ob devetih dopoldne otvoritev tečaja (agrarni komisar dr. Fran Spiller-Muys): Od 9.30 do 10.30 prve pomoči pri oboleli živini na paši in o ravnanju s pašno živino na planini (predava okr. živinozdravnik Zarnik). Od 10.30 do 11.30 o mlekarstvu in planini (predava drž. mlekarski instruktor A. Pevc). Od 12.30 do 14.30 o oskrbovanju in zboljševanju planin (predava okr. ekonom J. Sustič). Od 14.30 do 16.30: 1. Razdelitev posebnih nagrad pastirjem, 2. razdelitev dnevnic in železniških stroškov. Ob 16.30 zaključitev tečaja.

DOPISI.

V Lescah na Gorenjskem se je vršila 3. februarja t. l. plenarna seja okrajnega živinorejskega odbora za s. o. Radovljica. Na seji se je razpravljalo o tekočih vprašanjih in poslih odbora. Med drugim se je sklenilo, da izdela odbor za vsakega subvencioniranega plemenjaka, bodisi bika, merjasca, ovna ali petelina, po dve zavezni pismi, od katerih hrani eno pismo odbor, a drugo si pridržijo rejci, da se zna ravnati po določenih zavezah. V zavezna pisma za odbore merjasec se je nanovo uvedla točka, katera rejcu predpisuje, da mora vse svoje svinjake razkužiti najmanj enkrat v letu z apnovim beležem tako, da temeljito pobeli stene in korita ter z beležem dobro polije tlak svinjaka. Na drugo rubricirano stran zaveznega pisma mora rejec zapisovati skoke merjasec ter zavezno pismo vrniti odboru, ko je merjasec odslužil predpisano dobo. Nadalje je odbor sklenil, dajati za naprej okrajne podpore licencovanim bikom po sledečem predpisu: podpore dobe le biki z najmanj 24 enotami stroge ocene. Pri oceni 24 enot dobi bik za podporo osnovni, za vse enaki znesek, a za vsako višjo točko se mu

prizna še posebna nagrada po 50 Din kot povišek. Nagrada za te licencovane bika velja: 1. za bika, starega od 18. do 24. mesecev za eno leto naprej, 2. za bika, starega od 24. do 30. mesecev za pol leta naprej, 3. za bika, starega od 30 mesecev dalje za 9 mesecev v naprej, a za 3 mesece v naprej; Bikorejec, ki odproda bika pred potekom zaveze za nadaljnjo rejo, mora vrniti odboru od v naprej izplačane nagrade za vsak mesec dvanajstinko od celotne nagrade. Čas nad polovico meseca (15 dni) šteje za ves mesec. Bikorejci, ki držijo subvencioniranega bika nad zavezno dobo, vložijo pri okr. živinorejskem odboru prošnjo za nadaljnjo podporo. Takoj po živinorejski seji se je vršila plenarna seja okrajnega sadjarskega odbora za srez Radovljica. Poleg razprav in sklepov v zadevah okrajne drevesnice v Mošnjah je ta odbor sklenil, prirediti — kakor lansko leto — tudi v letu 1926. več sadjarskih tečajev v okraju. Tekom spomladi se prirediti: dvodnevni sadjarski tečaj v Bohinjski Bistrici (skupno s tamošnjo Kmet. podružnico), enodnevni tečaji pa v Ratečah pri Kranjski gori, Ribnem pri Bledu, Lešah in na Lancovem. Ti tečaji se prirediti le, ako se obvezno prihlasi gotovo število obiskovalcev, nakar se merodajni gospodarski činitelji teh občin že sedaj opozarjajo. Ker je pa vsled dolgotrajnega razpravljanja nedostajalo časa, se je morala plenarna seja okr. živinorejskega odbora za s. o. Kranjska gora, določena na ta dan, odgoditi na poznejši čas. — Jos. Sustič, drž. ekonom.

KMETIJSKE NOVICE.

Nj. Vel. kralj protektor Ljubljanskega velesejma. Z dopisom dvornega maršalata z dne 15. t. m. je bilo obveščeno predsedstvo Ljubljanskega velesejma, da je Nj. Vel. kralj tudi letos blagovolil prevzeti svoje visoko pokroviteljstvo nad letošnjim vzorčnim velesejmom, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija, kakor tudi nad pokrajinsko razstavo od 1. do 12. septembra. To visoko odlikovanje je nov dokaz, da se naš kralj zanima za razvoj našega narodnega gospodarstva.

Planinski dan na Jesenicah. Letos se vrši planinski dan na Jesenicah, in sicer na sv. Jožefa dan, 19. marca t. l. Prvi planinski dan se je vršil za ljubljansko oblast l. 1924. v Kranju. Podrobni spored prinesemo prihodnjic.

Licencovanje bikov v mariborski oblasti se vrši od 10. februarja do 1. aprila. Na pregled se morajo pripeljati vsi nad 1 leto stari biki. Za dobre plemenjake se bodo deleli pri tej priliki nagrade, in sicer državne v zneskih po 500 in 400 Din in številne manjše nagrade iz okrajnih blagajn. Za nenagrajene bika dobijo bikorejci potnino iz okrajnih sredstev. Za vzgojevalce najlepših bikov so določene tudi diplome ministrstva in pohvalnice Velikega župana. Podrobni program se je objavil po vseh občinah.

DRUŽBENE VESTI.

† Josip Urbančič.

Dne 27. januarja t. l. smo pokopali moža, ki je ves čas svojega življenja kot odličen drevesničar delal na povzdigi našega sadjarstva. Na tisoče in tisoče drevja raste danes širom naše dežele, ki je plod njegove vzgoje in ki nas danes s svojim cvetjem in sadjem razveseljuje in spominja na tega izkušenega in zaslužnega sadjarja. Pokojni Urbančič je bil vseskozi praktičen sadjar in eden prvih drevesničarjev v deželi. Od l. 1885. je bil pri naši družbi kot zvest njen sotrudnik. Kdo izmed starejših članov se ne spominja krasne nekdanje družbene drevesnice na Poljanah, ki jo je v zvezi z nasadom matičnega

drevja zasnoval pokojni velezaslužni predsednik Pirc, uredil in vodil pa vrtnar Urbančič? Pozneje od l. 1905. je vodil veliko družbeno drevesnico v Šiški in ko se je ta prostor po vojni prodal, se je preselil z drevesnico zopet nazaj na Poljane, kjer jo je do svoje vpokojitve najskrbneje vodil. Urbančič je bil odličen učenec nekdanje vrtnarske in sadjarske šole na Slapu pri Vipavi, katero je dovršil l. 1877. Spričo svoje sposobnosti je služboval pozneje 5 let na tem zavodu, najprej kot vrtnar in pozneje kot

viničar. Tam ga je spoznal tudi rajni Pirc, ki ga je l. 1885. pridobil za družbeno drevesnico v Ljubljani. Tukaj je napredoval s svojim izvrstnim službovanjem za oskrbnika družbene drevesnice. Po 40 letnem službovanju je stopil avgusta 1925. v zaslužni pokoj, ki ga pa ni dolgo užival. Rajni je bil rojen l. 1860. v Trnovem pri Il. Bistrici in je umrl star 65 let. Njegovi rodbini iskreno sožalje, umrlemu odličnemu sadjarju pa časten spomin!

Družbene članske diplome. Naročila na članske diplome se zopet sprejemajo. Diplome so umetniško izdelane in so pravi okras in ponos vsaki hiši. Velikost znaša v centimetrih 63 x 47. Diplome se oddajajo za ceno 15 Din komad proti predplačilu. Člani, ki želijo dobiti družbene diplome, naj jih naročajo potom podružnic ali pa naravnost pri družbi. Zaradi skupnega natisa se sprejemajo letošnja naročila zaenkrat do 15. februarja t. l.

Nabiralne pole za udnino naj tista načelstva podružnic, ki tega dosedaj še niso storila, **nemudoma dološljejo družbi**, da se razpošiljanje „Kmetovalca“ ne zavleče in da udje dobijo vse številke tega lista. Družba tiska le toliko številčk „Kmetovalca“, kolikor dobi udnin do izida posameznih številčk. Če udje ne bodo dobili vseh številčk lista, so temu deloma sami krivi, ker pravočasno ne plačajo udnine, ali pa tudi malomarnostna načelstva podružnic, ki ne pošljejo pobrane udnine družbi.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

o rednem občnem zboru Kmetijske družbe za Slovenijo, v četrtek, 17. decembra 1925. v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

(Dalje in konec.)

G. poslanec **Žebot** je podal sledeči protest:

V imenu velikega števila delegatov iz Štajerske in Kranjske vlagam na tem mestu protest:

1. Da se hoče danes odobriti računski zaključek za leto 1923., ker so bili za to upravičeni le v l. 1924. pravilno izvoljeni delegati, ki jih pa niso pozvali na občni zbor.

2. Da se je l. 1924. z nasilnim tolmačenjem pravil vrglo iz družbe več tisoč članov, med njimi take, ki so bili že dolgo

visto let pravi udje Kmetijske družbe, in take, ki so bili potom odbornikov iste družbe priglasi. Smatramo, da je bilo gori označeno postopanje nepravilno in izjavljamo, da bomo storili vse korake, da se prej ali slej nasilja, ki so se izvršila, popravijo.

3. Protestiramo, da se je vršilo žrebanje izstopivših odbornikov za Kranjsko in Štajersko posebej, dasi to ni določeno po pravilih.

G. **predsednik** je odgovoril na protest sledeče: Navzlic sklepu večine glavnega odbora je tedanji podpredsednik g. Jare zavladačeval sklicanje občnega zbora do novega leta v nadi, da pride v prihodnjem letu 1924. do večine, kar mu pa ni uspelo. Revizija v l. 1924. je bila potrebna, ker se je prinašalo družbi izkaze udov, ki o svojem vpisu niso niti vedeli, oziroma izkazi so se izkazali falzificirani ter bili brez podpisa, tako da se ni vedelo, kdo je ude priglasi.

Po daljši burni debati, ki se je razvila v tem vprašanju, je nastopil g. **Petovar**, ki je izjavil, da je glavni odbor na večerajšnji seji sklenil, da se bilanci za l. 1923. in 1924. predložita občnemu zboru v odobritev. Ta sklep je bil soglasen. Potrebno je, da je mučna zadeva enkrat za vselej odstavljena z dnevnega reda, saj je škoda vsake nadaljnje debate o tem. Če občni zbor ne odobri te bilance, bi s tem izrazil glavnemu odboru nezaupanje, zato je predlagal prvič konec debate in drugič naj občni zbor potrdi predloženo bilanco za l. 1923. in 1924.

Občni zbor je oba predloga soglasno sprejel.

4. **Volitev odbornikov.** Pred volitvami je omenil g. **predsednik**, da je odbornik Urek ravnokar prejel obvestilo o smrti svoje matere, zato je moral predčasno zapustiti zborovanje. Občni zbor je izrekel g. Ureku zaradi te izgube sožalje. Namesto g. Ureka je imenoval g. predsednik za skrutinatorja g. Medena. Skrutinatorji za Kranjsko so gg.: Jan in Meden, za Štajersko Ažman in Steblovnik.

Volitve so se vršile za Kranjsko posebej in za Štajersko posebej. Za Kranjsko je bilo izvoliti II. podpredsednika in tri odbornike, ki so bili v zmislu pravil izžrebani.

Od delegatov in odbornikov iz Štajerske je bilo oddanih 190 glasovnic, od katerih so dobili: za II. podpredsednika: Ivan Pipan 138, Franc Černe 51 glasov; za odbornike: Ivan Urek 139, Martin Bajuk 139, Ivan Remškar 139, Anton Umnik 51, Ivan Lovrač 51, Ivan Paulin 51 glasov.

Od delegatov in odbornikov iz Štajerske je bilo oddanih 139 glasovnic, od katerih se je glasilo na imena odbornikov: dr. Ivan Jančič 97, Robert Košar 97, Martin Steblovnik 97, Ludvik Ivanjšič 42, Franc Plaskan 42, Andrej Debelak 42 glasov.

Izvoljeni so torej bili: za II. podpredsednika: Ivan Pipan, Vižmarje; za odbornike: Martin Bajuk, posestnik, Božjakovo, Ivan Remškar, posestnik, Brezovica, Ivan Urek, posestnik v Globokem, dr. Ivan Jančič, župnik, Št. Peter v Savinjski dolini, Robert Košar, posestnik, Sv. Bolfenk, Martin Steblovnik, posestnik, Rečica na Paki.

G. **predsednik** je razglasil izid volitev.

5. **Predlogi glavnega odbora.** G. predsednik je pripomnil, da se glede izpremembe pravil na večerajšnji odborovi seji med odborniki ni mogel doseči sporazum, zato odpade ta točka dnevnega reda.

6. Predlogi podružnic:

Murska Sobota želi za Prekmurje mesto odbornika pri glavnem odboru. Kmetijska družba naj bo samo strokovna organizacija brez strankarskih vplivov; pri podpornih akcijah naj Kmetijska družba upošteva posebno Prekmurje; udnina pri družbi se naj plačuje za tri leta naprej; družba naj protestira proti davku na telesne delavce; družba naj predlaga novi šolski zakon, da se naj v njem primerno upošteva pouk v kmetijstvu.

Braslovče protestira proti carini na stroje in proti zavarovanju kmetovalcev in kmetijskih delavcev proti nezgodam.

Mestinj predlaga, naj družba pri naročevanju galice ne zahteva predplačila; podružnicam naj dovoljuje daljši kredit za plačevanje kmetijskih potrebščin; pri nabavi strojev naj prispeva družba s podporami.

Teharje predlaga, naj se družba zavzame za preosnovo pouka na osnovnih šolah, da bo v večjo korist kmetijstva, sama naj pa znatno podpira kmetijsko-nadaljevalne tečaje po deželi ter poskrbi za izdajo primerne priročne knjige za te viste kmetijskega pouka.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo v Mariboru stavlja sledeče predloge: V glavni odbor naj se pokličejo ravnatelji kmetijskih šol kot virilisti; družba naj svojo knjižnico otvori javnosti; „Kmetovalec“ naj se razširi najmanj na 16. strani.

Tajnik je poudarjal, da bo družba primerno upoštevala te predloge, toda marsikateri umestni predlog bo moral ostati neizveden, če se ne bodo podružnice pri priskrbi kmetijskih potrebščin posluževale družbe in je vsestransko podpirale. Kar prispevajo udje z udnino, je mnogo premalo, kajti s 15 Din ni mogoče kriti niti stroškov za „Kmetovalca“!

G. Jan je pojasnjeval današnji način izterjevanja prispevkov za zavarovanje proti nezgodam pri kmetijskih strojih in plačevanja zavarovalnin. Ponesrečen gospodar ali gospodinja ali otrok ne dobi odškodnine, premije pa mora vseeno plačevati. Hlapec ali dekla ali delavec pa jo dobi. To ni pravilno. Kmetijska družba se naj zavzame za izpremembo tega zakona.

G. predsednik je obljubil, da bo družba vse ukrenila, da se te nepravilnosti odpravijo.

G. Ažman je smatral za umestno podati nekoliko nasvetov. V našem kmetijstvu vlada huda kriza. Potrebno bi bilo sklicati podružnice na sestanke ter osnovati posebne odbore, ki naj razpravljajo, kako bi se dalo odpomoči težkemu gospodarskemu stanju. Posebno pozornost je obračati mlečnim cenam, ki so prenizke. Prepreči naj se uvoz sira iz inozemstva, dokler našim sirarjem preostaja domači sir, ki ga ni mogoče

vnavečti. Kmetijska družba naj temu vprašanju posveča posebno pozornost.

G. predsednik je obljubil, da se bo to storilo. S tem je bilo zborovanje končano in je je **g. predsednik** zaključil. Priponil je, da pravijo, da so Štajerci vročerknejši od Kranjcev, na današnjem zborovanju pa ni bilo razlike med enimi in drugimi. Upa in trdno pričakuje, da se bodo razmere ublažile in medsebojni odnosi razčistili ter da pridemo enkrat do mirnega skupnega dela. Pred razidom je želel vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Ob pol 2. se je občni zbor zaključil.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30, po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni pred razglasitvijo v družbenem glasilu s natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Jesenice, v nedeljo, 14. marca 1926. ob devetih dopoldne v dvorani „Katol. delavskega doma“ na Savi;

Loški potok, v četrtek, 25. marca 1926. ob treh popoldne v „Društvenem domu“ na Hribu;

Nova cerkev pri Celju, v petek, 19. marca ob poledvetih dopoldne v občinski pisarni;

Predoslje pri Kranju, v nedeljo, 28. marca 1926. ob treh popoldne v „Društvenem domu“;

Slovenigradec, v nedeljo, 14. marca 1926. ob enajstih dopoldne v sejni dvorani Okrajne hranilnice;

Struge pri Dobrepoljah, v nedeljo, 14. marca 1926. ob treh popoldne v šoli;

Šinkov turn, v nedeljo, 28. marca 1926. ob treh popoldne pri g. Jerneju Ravnikarju;

Zadrebka dolina, v nedeljo, 28. marca 1926. ob eni popoldne pri g. Fani Trobaj.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 975, v M. 13):

1 par dobrih konj 4.000 do 14.900

Voli in krave (prigon v Lj. 93, v M. 591 glav):

1 kg žive teže I.	8.— do —.—	8.— do 8.50
1 „ „ II.	7.50 do —.—	7.— do 7.50
1 „ „ III.	6.50 do —.—	5.25 do 7.—
1 „ „ kravo, klobasarice	3.— do 4.—	3.— do 4.—

Teleta (prigon v Lj. 12, v M. 7 glav):

1 kg žive teže 10.— do 11.50 —.— do —.—

Prasiči (prigon v Lj. 57, v M. 118 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	— do 250.—	225.— do 260.—
1 „ 3—4 meseca	—	350.— do 380.—
1 „ 5—7 „ „	—	400.— do 480.—
1 „ 8—10 „ „	—	400.— do 650.—
1 „ enoletni	—	1100.— do 1700.—
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—

Kože:

1 komad konjske kože	—	85.— do 175.—
1 kg goveje kože	—	14.— do 16.—
1 „ telečje kože	—	22.— do 23.—
1 „ prasčje kože	—	9.— do 10.—
1 „ gornjega usnja	—	80.— do 110.—
1 „ podplatov	—	60.— do 80.—

Ljubljana Maribor

Perutnina:

1 komad, piščanec	— do —.—	15.— do 18.—
1 „ „ kokoš	25.— do 35.—	40.— do 47.50

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	2.— do 3.—	2.50 do 3.—
1 „ smetane	—	12.— do 15.—
1 kg čajnega masla	50.— do 55.—	50.— do 60.—
1 „ „ surovega masla	45.— do —.—	35.— do 40.—
1 „ „ bohinskega sira	36.—	—
1 „ „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 8.—
1 „ „ jajca	1.25 do 1.50	1.50 do 1.75

Žito in drugo:

1 q pšenice	30.— do 26.—	325.— do 340.—
1 „ rži	260.— do 290.—	200.— do 225.—
1 „ „ ječmena	240.— do 260.—	225.— do 250.—
1 „ „ ovsa	245.— do 260.—	250.— do 270.—
1 „ „ prosa	275.— do 300.—	225.— do 300.—
1 „ „ koruze (nove, sušene)	215.— do 225.—	190.— do 225.—
1 „ „ alde	300.— do 325.—	225.— do 250.—
1 „ „ fižola, ribničan	350.—	200.— do 300.—
1 „ „ fižola, prepelčar	360.—	—
1 „ „ krompirja (novoga)	125.— do 150.—	75.— do 150.—

Krma:

1 q sladkega sena	75.— do 80.—	75.— do 90.—
1 „ „ kislega sena	50.—	—
1 „ „ slame	50.— do —.—	50.— do 55.—

Kurivo:

1 m ³ trdih drv	160.— do 180.—	150.— do 180.—
1 „ „ mehkih drv	100.— do —.—	105.— do 120.—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{12}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{24}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč znaten popust:

domača detelja, gorenjska	98% C	90% K	25,50 Din
domača detelja, italijanska	98% "	96% "	24,— "
lucerna	97% "	92% "	26,— "
hmeljna lucerna	96% "	85% "	18,— "
švedska detelja	97% "	90% "	28,— "
beča detelja	90% "	95% "	60,— "
mačji rep	98% "	95% "	16,— "
pasja trava	80% "	90% "	28,— "
francoska pahovka	85% "	85% "	24,— "
angleška ljulika	90% "	80% "	17,— "
laška ljulika	97% "	95% "	17,— "
travniška bilnica	98% "	92% "	29,50 "
travniška latovka	82% "	82% "	62,— "
lisičji rep	75% "	75% "	61,— "
mehka stoklasa	85% "	85% "	12,— "
navadna šopolja	90% "	90% "	49,— "
pasji rep	95% "	70% "	58,— "
ovčja bilnica	70% "	85% "	25,— "

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kalijevih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg. Din 28,—; II. za peščeno zemljo kg Din 26; III. za srednje težko zemljo kg Din 26,—; IV. za težko zemljo kg Din 24.— Vsa tu navedena semena se dobe tudi v Mariboru, Meljska cesta 12 v družbenem skladišču.

Domača (triletna) detelja (gorenjski pridelek) po Din 25,50 za 1 kg. To seme je dražje in na oko ni tako lepo kakor črna detelja laške provenijence, ki stane samo Din 24,— za 1 kg, in ki za naše hladnejše kraje ni dosti utrjena; ob količkah hudi zimi se laška domača detelja pri nas ne more aklimatizirati.

Semenski oves po Din 3,50 za 1 kg, vreče se računijo posebej po 12 Din. (Graščinski pridelek).

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15,— za 1 kg.

Semenski krompir „Alma“ za seme bo došel šele tekom prve polovice aprila, kar naj naročniki izvolijo vzeti na znanje. Carina na uvoz se bo namreč ukinila šele s 1. aprilom.

Semenska grašica po 4,50 za 1 kg.

Prave francoske lucerne iz Provanse letos ni bilo vsled slabe tamošnje letine dobiti, ker je bil izvoz iz Francije prepovedan. Za letos se moramo tedaj zadovoljiti še z severo-laškim semenom lucerne.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Udom iz mariborske oblasti sporočimo, da je žlindra, superfosfat in kalijeva sol na zalogi tudi v Mariboru, Meljska c. št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 310,— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 340,— za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg. vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 96.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 92.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 130.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrastla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in mladice, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3,50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 75 kilogramov po Din 4,50 kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9,50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.— Poština posebej.

Antlavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 23, za ½ kg Din 45, ¾ kg Din 80.

Antiklor (salojidin) po Din 5,50 za 1 kg.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Cepilna smola v škatljah po ⅜ kg Din 8.—, po ¼ kg Din 16.—.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad. **Eponit**, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 3 roglji po 13.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina v zavitkih, ¼ kg Din 30.—, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.—.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po 3¼ kg po Din 45.—. Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Lopate ošiljene in za stihanje po Din 18 za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12,50 za kg v posodi kupca.

Rafija extra Majunga po 13 Din za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 70.— komad.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskani po Din 200.—.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnice za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a po Din 30.—; št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobi pri Kmetijski družbi v škatljah po 50 gramov za Din 12,50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. **Vinometri „Weinlaube“** od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin. Okulirni noži, cepilni noži, škarje po tvorniških cenah.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žage, vrtnarske po Din 15.— komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brusni kamni, bergamaški po Din 9.— za komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad. **Gumijevi seski** z premerom 20 mm po Din 30 komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grabljice po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din. Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za stihanje po 23 Din komad.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem in dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat uždani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalice po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.—.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želodcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.—.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 120 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 75 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din kg z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din.

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1180.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1560.—, za 120 l po Din 1900.—, za 200 l po Din 2620.—. Ti brzoparilniki so pripoznani najboljšega in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Posnemalniki:

Orig. „Alfa“ Laval Viola 60 l po Din 1580.—.

Orig. „Alfa“ Viola št. 4 po 100 l po Din 1950.—.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620.—.

na uro 100 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K : I Din 1700.—.

na uro 130 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K : 2 z kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.—.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—.

Poljedelski stroji.

Plugi:

Univerzalni plug D7 MN s kratko desko po Din 1150.
Univerzalni plug D7 MN z dolgo desko po Din 1150.
Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.
Univerzalni plug ESB5 po Din 920.
Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.
Obračalni plug UW5 po Din 1040.
Obračalni plug UW4 po Din 920.
Podzemeljski plug po Din 400.
Plug za saditev krompirja po Din 560.
Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.
Okopalnik H4 po Din 315.
Osipalnik HSE po Din 310.
Osipalnik HZL po Din 700.
Osipalnik manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.
Njivska brana SE2 po Din 700.
Travnjska brana A3 in A4 po Din 700.
Njivski skarifikator po Din 620.
Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.
Sejalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11, Din 5000.

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale sledeče vrste sadnega drevja:

1. **Visoke jablane:** Landsberška reneta, zlata parmena, Damasova reneta, bellefleur, Kaselska reneta, voščenska, Jakob Lebel, bobovec, beli ananas. I. vrsta po Din 12,50, II. vrsta po 8 Din.
2. **Pritlične jablane:** Landsberška reneta, bellefleur, Lord Suffolk, čellini, Bismark, rdeči astrahan, Viljem Transparentovec, Jakob Lebel, Deanov Kodlin, po 20 Din.
3. **Pritlične hruške:** Avranška, Pastorovka, Dielovka, Abreška krasotica, Vojvodina Elza, Klapovka, po 20 Din.

Visokih žlahtnih hrušk, moštnic in češpelj letos ne bo na prodaj, pač pa prihodnje leto. Naročila, ki se morajo zaarati, sprejema Kmetijska družba že sedaj in je v interesu naročnikov, da se čimprej prijavijo s svojimi naročili. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. Naročitve se sprejema samo, dokler je še kaj zaloge. Manj kot 10 dreves se ne bo poslalo. Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.

Sem. krompir „Jubel“

prodaja

Ernest Osiander v Guštanju.

Ta krompir je preizkušeno dober. Dobi se tudi **zgodnji semenski krompir in semensko žito**. Če bo dosti naročnikov, se preskrbi iz Nemčije izvrtni semenski krompir „Parnassia“, ki je posebno pripraven za **teško zemljo**. Cena za 1 kg v Prevaljah približno Din 2,75 pri popustu carine pa Din 2,50 brez vreče. Sprejema se v nakup tudi seme domače detelje in prosi vzorce z navedbo cen.

Semenski oves pšenične otrobe in koruzo za krmo

prodaja najceneje
veletrgovina z žitom

A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta šte. 24.

Zopet se dobijo

Žlahtna semenska žita in sem. krompir iz šveškega semenogojnega zavoda „Svalöf“. Semenogojni zavod za krompir K. v. Kameke in Streckenthin. Žlahtna semena jamčijo najvišji pridelek.

Zastopnik:

BENO POLAK,
WIEN IV. Koschitzkygasse No. 16
Int. telef. 59 951 Brzojavni naslov:
Transagra Wien.

Na željo se pošlje popis vrst. Strokovnjake se išče glede zastopstva.

10. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJM

od 7. do 13. marca 1926 na Dunaju (Wien).

Razstava poljedelskih strojev in orodja kakor tudi vseh kmetijskih potrebščin. — Ogled kmetijskih in gozdarskih izdelkov. — „Elektrika v kmetijstvu“. — Mlekarska razstava. — Razstava malih živali. — Lovska razstava. — Lovski dan 11. marca! — Streljanje! — Pivovarniška razstava-jedila in živila. — Vinska razstava s poskušnjo. — Znatno znižane vozne cene na jugoslovanskih in avstrijskih železnicah. — Brez vizuma se lahko prekorači mejo, če imate sejmsko vstopnico in potni list. — Pojasnila in vstopnice se dobijo pri

„WIENER MESSE“ WIEN VII.

in pri avstrijskih konzulatih, kakor tudi pri zastopstvih „WIENER MESSE“ v vseh večjih krajih.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znamkah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

100 češpljevih sadik

ima takoj za oddati Ivan Zupan, Hlebec, pošta Lesce, Gorenjsko. 87

Proda se:

„mala kmetija in tepa domačija“ z velikim sadnim vrtnom in velikim umetnim čebelarstvom na zgodnji legi, 15 minut od Novega mesta. (Proda se tudi samo kmetija ali samo čebelarstvo). Na prodaj je tudi 200 kg trčenega meda. Več se poizve pri Brata Udovič, strojno mizarstvo, Novo mesto. 83

Posestvo in gostilna

se odda koncem marca 1926 za več let v najem. Pridnim in delavnim ljudem obstoj zagotovljen. Pismene ali osebne informacije pri lastniku: Simon Ribarič, Unec, pošta Rakek, (10 minut od postaje).

7 letnikov Kmetovalca

od l. 1916.—1924, ima proti primerni odškodnini na prodaj: Martin Sottler, Sromlje pri Brežicah. 76

25 hl rdečega vina

ima na prodaj Vid Zabka, Artiče pri Brežicah. Cena po dogovoru. 78

Jagodove sadike

več sto, od najboljših vrst, (50 komadov za 40 Din), ima na prodaj: Lekarnar Bergmann, Novo mesto. 79

Ekonom,

samec z dolgoletnimi spričevali, išče primerne službe. Nastop takoj ali pozneje. Naslov v upravi „Kmetovalca“ pod št. 81. 81

Lucerno ali nemško deteljo

pravo francosko in vsa druga semena v najboljši kakovosti prodaja Josip Urbanič, semenska trgovina v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. (Nasproti hotela Union). Cenik se dobi brezplačno. 82

Cepljene prvovrstne vinske korenjake

kakor rdeči traminec, muskatni silvanec, rulanec na podlagi Monticela Goethe 9, ter beli burgundec, graševina laška in žlahtna mešana na Rip. Port., po najprimernejših cenah, ima na prodaj: Konrad Zmuderi, Maribor, Frankopanska ulica št. 11. 88

Semenski krompir
dobavi Kmetijska zadruga v Ptuj. 80

Jabolčnih divjakov
več tisoč, enoletnih, zelo močnih, nekaj stotin
tudi že okuliranih prodaja: Iosip Mursa, Krapje,
pošta Ljutomer. 84

Breskve in kostanji!
Breskve od sort: Zmagovalec, (zori junija), Am-
sden in Hallejeva zgodnja, (zori julija), mikado,
(avgusta), Willermoz, (septembra). Za 10 kom-
dov zavito in postavljeno na kolodvor Din 100.
Visokodebelni kostanji: Kranjski maronji po Din 12
za komad la. Drevesnica Dolinšek, St. Pavel v
Savinjski dolini. 65

Več mladih bikov in telic
čiste montažonske pasme ima na prodaj: Uprav-
ništvo posestva Brandhof, pošta Studenci pri Ma-
riboru. 67

Koleselj in zapravljivček
še popolnoma v dobrem stanju ima na prodaj
radi pomanjkanja prostora: Franc Kuralt, Zelnica
št. 36, pošta Škofja Loka. 68

Knjige: Fr. Povše:
„Umni kmetovalec“
I. snopič 1875. leta; izdala družba Sv. Mohorja,
želi kupiti Kmetijska družba, Kdor jo ima, naj jo
ponudi v nakup. 69

Dva montažonska bika
(eden 7, drugi 10 mesecev star), vpisana v mon-
tažonski rodovnik od izvrstnih mlekaric in jacev
za valjenje od radvanjskih kokoši, ima na pro-
daj: Oskrbištev Radvanje (Rossmanit) pri Ma-
riboru. 70

3000 kg repe
za krmo, ima na prodaj Valentin Erjavec, Ježica
št. 7 pri Ljubljani. 71

Zvesta služkinja
začetnica, 17 do 19 let stara, poštena in snažna
se sprejme takoj v dobro stalno zasebno službo
v Ljubljani. Ponudbi je priložiti sliko in potrdilo
o poštenosti ter takoj poslati na Upravo „Kme-
tovalca“ v Ljubljani, Turjaški trg 3. 73

Vabilo
na 21. redni občni zbor „Kmetijskega društva za
Ptujski okraj, vključena zadruga z o. z. s sede-
žem v Ptuj“, ki se vrši na Jožefovo, dne 19.
marca 1926 ob 10. uri dopoldne v prostorih Po-
slojnice v Narodnem domu v Ptuj. Dnevni red:
1. Čitanje revizijskega poročila Zadrugne zveze
ter ukrepi vsled istega. 2. Čitanje zapisnika o
lanskem občnem zboru. 3. Poročila načelstva in
nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za
leto 1925. 5. Volitev treh udov načelstva. VI. Vo-
litev petih udov nadzorstva. 7. Slučajnosti. —
Načelstvo. 74

Absolvent
vinarske in sadjarske šole želi vstopiti v pri-
merno službo. Ponudbo je poslati na „Zvonček“
Ptujka gora. 42

Dva lepa bika
simodolske, ozir. muropoljske pasme, licencovano
in premirana, stara 2 in pol leti, prodaja Franc
Rojnik, Podvrh, pošta Braslovce. 48

Vešč vrtnar
se išče za posestvo na deželi, izurjen vrtnarstva
in sadjarstva, z dobrimi dolgoletnimi spričevaji.
Ponudbe na Franc Urbanc, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 1. 50

Stroj za strešno opeko (Ambi)
popolnoma nov, z vsemi pripravami za izdelavo
strešne cementne opeke (Falziegelmaschine) na
prodaj! Več se poizve pri Franc Urbanc, Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta št. 1. 51

Sadno drevje
od Kmetijske družbe, Glej razglas!

**Preizkušajte mirne duše najprej
vsa mila! — Naposled se boste
odločili vendar le za Elza-mila.**

Ta mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišeča in močno
se peneca toaletna mila, ampak imajo v sebi tudi še medicinsko
preizkušene, dobro delujoče sestavine, ter so torej ko-

Posamezna steklenica Elzafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din.

Kupujemo zlato, srebro,
platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne
odpadke po najvišjih cenah. (Večje množice pre-
vzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih ko-
vin Ljubljana, Spod. Siška (Jernejeva c. 8.) 31

Ljubljanska posojilnica r. z. o. z.
v Ljubljani, Mestni trg 6 izkazuje: stanje vlog
1. jan. 1925 Din 1.380.474,95, vloženo v letu 1925
Din 2. 854.013,58, dvignjeno v letu 1925 Din
1.619.146,03, stanje vlog 1. jan. 1926 2.615.342,50,
denarni promet v letu 1925 9.301.246,96. Hranilne
vloge obrestje letos sledeče: brez odpovedi po
6 odstotkov, na trimesečno odpoved po 8 odstot-
kov in na polletno odpoved po 10 odstotkov.

Prvovrstne cepljene trte
in korenjake najboljših sort in podlag tudi po naj-
nižjih cenah „Trtničarsko podjetje SENICA in
RIŽNAR, Cvetkovci, pošta Velika nedelja.“ Ceniki
zastonj! 61

Šafar-vinogradnik
z dobrimi spričevaji, išče stalne službe. Nastopi
lahko takoj. Anton Kisovar, Sv. Pavel pri Pre-
boldu (Sav. dolina). 62

Mostna tehnika
za težo 5000 kg z hišico, se ugodno prodaja! Po-
jasnila pri županu Lavtariju v Kranjski gori. 63

Oskrbnik-ekonom
z večletno prakso želi mesta na veleposredstvu ali
kaj primerne. Na upravnništvo „Kmetovalca“
pod št. 64. 64

Absolvent Grmske kmet. šole
s prav dobrimi izpričevaji, izobražen v vseh
kmetijskih strokah, želi mesto ekonom-safarja.
Cenjene ponudbe s pojasnili na Upravo „Kmeto-
valca“ št. 85. 85

Sackov plug
dobro ohranjen, za srednje težko zemljo se prodaja
zelo poceni! Alojz Stuhec, Stara vas, p. Kri-
ževci pri Ljutomeru. 86

Več tisoč sadnega drevja
raznih dobrih preizkušenih vrst ima na prodaj
drevsničar Andrej Hafner, Dorfarje 14, p. Škofja
Loka. (Manj kot 30 dreves se ne pošlje. Kdor
pride osebno, dobi poljubno množino.) 89

Fižol!!!
dobite ceneje nego otrobe, popolnoma zdravo blago
za prehrano po Din 170 za 100 kg pri Fran Po-
gačnik, Ljubljana Dunajska c. 36. 32

20.000 kg krompirja
ima na prodaj Anton Vidmar, posestnik v Am-
brusu, p. Zagradec na Dolenjskem. 90

Štiri voze sladkega sena,
lesen čebelnjak za 16 A.-Z. in 8 drugih panjev, ki
se razloži, lege za prevažanje čebel, 6 oblišenih
A.-Z. panjev in drugo čebelarstvo orodje ima na
prodaj L. Fürsager, Radovljica. 25

Štelaze za špecerijo
za manufakturno in drugo nove lepe iz macesna,
lepe pulte itd. prodaja: L. Fürsager, Radovljica. 26

„Jullienovo“ čistilo
za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporablja se to
sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali
nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo za-
vrže! Vporaba je enostavna. Preprodalci zahte-
vajte splošne ponudbe. Glavna zaloga: Droge-
rija „SANTAS“, Celje in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti
in trpka, ter prekislata omiliti je zelo enostavno!
Na zalogi imamo špeciialno francosko želatino
„Lainé“ trdke Clerment & Quigaard, Paris. K
vsaki pošilki pridenemo točno navodilo. Zahte-
vajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Santas“,
Celje in Ljubljana. 349

Drevesa in grmičevje!
Laške kostanje velike, cepljene breskve, slive,
jabolčne prilivke, grme Kordone najboljših vr-
ste, rože tudi plezavke, lepoticno grmovje vsako-
vrstno, ribeselj, Senčulin podloga, prodaja po naj-
nižji ceni I. Straser, vrtnar, Dečno selo, pošta
Artiče pri Brežicah 66

Cepljeno trsje
prvovrstno, dobro zraščeno in koreninjeno kakor
silvanec, rizing, burgundec in peček na rip, por-
tis in Goethe 9 ima za oddati po nizki ceni Blaž
Košan, St. Janž, pošta Velenje. 55

Vabimo
vse, ki se bavijo z mlekarstvom, sirarstvom, da-
lje mlekarke tehnike in trgovce teh strok, da se
udeležijo ustanovnega občnega zbora (strogo ne-
strankarskega) „Mlekarskega društva za Slove-
nijo“, ki bo na praznik, dne 25. marca t. l. ob
pol 10. uri dopoldne v dvorani „Kmetijske družbe
za Slovenijo“ v Ljubljani, Turjaški trg 3, l. nad-
stropje. Interesenti naj skrbijo, da pridejo zastop-
niki iz vseh okrajnih glavarstev. Spored: 1. Po-
ročila. 2. Odobritev pravil. 3. Volitve funkcio-
narjev. Za pripravljali odbor „Mlekarskega dru-
štva za Slovenijo“, I. Florjančič l. r., predsed-
nik. Dipl. agr. A. Jamnik l. r., tajnik. 77

Priporočamo sledeča zdravila:
Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper
slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake
vrste. Pol litra stekla. 20 Din. Za uspešno
zdravljenje je porabil 3 steklenice.
Rastlinski krepilni eliksir. Krepi želodec in dviga
tek. Steklenica 15 Din.
Leclithin kroglice z železom. Za živčno oslabele,
nervozne in od duševnega in telesnega dela
izmučene. Skatla 24 Din.
Rastlinski čistilni prašek. Čisti želodec in kri.
Skatla 10 Din.
Migrenol. Tablete proti glavobolu, trganju in vro-
čici. Tuba 15 Din.
Kapljece zoper slabost. Se jemljejo na sladkorju
ali na vodi. Posebno na poti ne bodite brez
njih! Steklenica 10 Din.
Prodinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revma-
tizem in trganje. Steklenica 14 Din.
Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine
v prsih. 16 Din.

Za živino:
Bosulin svečice. Zoper gramnično vnetje ter jalo-
vost krav in telic. Z živinozdravniškim navo-
dilom 30 Din.
Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje pra-
sičev. Izobno preizkušeno pri boleznih na pre-
bavilih in zaprtju. Z živinozdravniškim opi-
som rešuje 12 Din.
Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih
živalih. Tuba z navodilom 8 Din.
Konjski cvet. Fluid za mazanje, staro, izobno
zdravilo. Steklenica 15 Din.
Redilni prah za živino. Skatla 5 Din.
Zdravilno mazilo za živali. Celi rane in suhi hra-
ste. Tuba 10 Din. — Za vse te izdelke za-
bavljate na razpolago! V zalogi vsa druga zdra-
vila. Izdeluje in razpošilja z navodili samo:
Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR,
Vrhnika 96. 72

Železna korita
pregibljiva na omrežju za svinjake, železna okna
in štedilnike! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Raz-
pošilja od tukajšnje postaje najcenejše: „Detav-
nica železnih konstrukcij“ Malenšek, Bohinjska
Bistrica. 56

la KNOCH-JERMENA ZA POGON
vedno na skladišču

A. LAMPRET
Ljubljana,
Dunajska cesta 22.
Telefon 247.

ristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože.
One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in
mrzlega zraka. Dobi se 5 vrst Elsa mil. Elsa lilijino mlečno
milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa borakšno milo, Elsa milo za
britje, Elsa katransko ali šampon milo. Za poizkušnjo 5 ko-
sov Elsa mila že obenem z zavojnino in poštino za 52 Din
proti v naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din več
(za poštino). Naročila upraviiti: lekarnarju Eugen V. Feiler
v Donjoj Stubici, Elsatrg 333, Hrvatska.